

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN
KANSAINVÄLISYYSOSAAMISEN TARPEET
KUOPION ALUEELLA

Esa Heikkinen

Opinnäytetyö
Toukokuu 2014

Logistiikan koulutusohjelma YAMK
Tekniikan ja liikenteen ala

Tekijä(t) Heikkinen, Esa	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 9.6.2014
	Sivumäärä 36	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KANSAINVÄLISYYSOSAAMISEN TARPEET KUOPION ALUEELLA		
Koulutusohjelma Logistiikan koulutusohjelma, YAMK		
Työn ohjaaja(t) Keskinen, Mikko; Lehtola, Pasi		
Toimeksiantaja(t) Savon Ammatti- ja Aikuisopisto, tekniikan ja liikenteen ala, kansainvälisyyskoordinaattori Räsänen, Jaana		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa kansainvälisenosaamisen tarpeita Kuopion alueen yrityksissä Savon ammatti- ja aikuisopiston ammattillisenkoulutuksen kehittämiseksi yritysten kansainvälisyystarpeita vastaavaksi. Kansainvälisenosaamisen tarpeiden kartoitus tehtiin kvalitatiivisena tutkimuksena, joka toteutettiin internet-pohjaisena kyselytutkimuksena oppilaitoksen yhteistyöyrityksille. Tutkimuksessa selvitettiin yritysten osaamistarpeiden lisäksi oppilaitoksesta valmistuneiden henkilöiden osaamisen taso sekä mielipiteitä oppilaitoksemme toiminnasta kansainvälisyyskoulutusten suhteen.</p> <p>Tutkimuksen tulosten mukaan yritysten kansainvälisissä toiminnoissa on suuria eroja ja yritykset eivät näe kansainvälisentoiminnan kehittämistä ehtona kilpailukyvyyn säilymiselle. Tarjolla oleva koulutus on vastaajien mukaan tarpeita vastaavaa ja työnhakijoiden ammattillinen osaaminen hyvää suhteessa aloitustason vaatimukseen työssä. Tulosten perusteella nykyinen ammatillinen koulutus vastaa paikallisen yrityselämän kansainvälisyystarpeita. Yllättäviä tuloksia olivat se, että kansainvälisyyskokemuksella ei ole merkitystä rekrytointitilaisuudessa ja alueen yritykset eivät ole kiinnostuneita yhteistyöstä kansainvälisyyskoulutuksen järjestämiseksi.</p> <p>Tätä tutkimusta voidaan hyödyntää ammatillisen koulutuksen kansainvälisyysosaamisen kehittämisessä sekä tulevaisuudessa jatkotutkimuksien suunnittelussa välttämällä niitä virheitä, joita tässä tutkimuksessa on tehty.</p>		
Avainsanat (asiasanat) ammatillinen koulutus, kansainvälisyysosaaminen		
Muut tiedot		

Author(s) Heikkinen, Esa	Type of publication Master's Thesis	Date 9.6.2014
	Pages 36	Language Finnish
		Permission for web publication (X)
Title VOCATIONAL EDUCATION INTERNATIONALIZATION SKILLS NEEDS IN KUOPIO REGION		
Degree Programme Master's Programme in Logistics		
Tutor(s) Keskinen, Mikko; Lehtola, Pasi		
Assigned by Savo Vocational College, Technology and transport department, Internationalization coordinator Ms. Jaana Räsänen		
Abstract <p>The goal of thesis was to survey internationalization skills needs in Kuopio region companies to develop Savo Vocational College vocational education level to meet companies internationalization needs. Internationalization skills survey was made by qualitative research, which was executed as internet based survey answered by our college cooperative companies. In research were investigated companies skills needs, skills level of graduated students from our college and opinions about our colleges operations concerning internationalization educations.</p> <p>According research results companies international actions have big differences and companies do not see international actions development as key factor to maintain competitiveness. Offered education meets according to respondents their needs and job applicant's vocational skills also meets starting level skills needs. Based on results present vocational education corresponds local businesses internationalization needs. Surprising results were that international experience is no advance at recruitment phase and local companies are not interested about cooperation to arrange internationalization education.</p> <p>This research can be exploited in vocational education international skills development and in future sequel research planning avoiding mistakes which were made when making this research.</p>		
Keywords vocational education, internationalization skills		
Miscellaneous		

Sisältö

1	JOHDANTO.....	2
2	SAVON AMMATTI- JA AIKUISOPISTO.....	3
3	TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS.....	5
3.1	Aikaisemmat kansainvälisyys tutkimukset	5
3.2	Keskeiset käsitteet	6
4	TUTKIMUSASETTELMA	8
4.1	Tutkimusmenetelmä.....	8
4.2	Tutkimuskysymysten asettelu	10
4.3	Tutkimuskysymysten tiedolliset tavoitteet	12
5	AINEISTON ANALYSOINTI JA TULKINTA.....	14
5.1	Tutkimustulosten analysointi.....	14
5.2	Kansainvälinen toiminta ja kilpailukyky.....	16
5.3	Henkilökunta ja työnhakijat	16
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	17
7	POHDINTA	20
7.1	Oma oppiminen tutkimusprosesissa.....	20
7.2	Tulosten hyödyntäminen ja kehitystyö tulevaisuudessa	22
8	KANSAINVÄLISYYSOPPAAN LAATIMINEN SAVON AMMATTI- JA AIKUISOPISTOLLE	23
	LÄHTEET	26
	LIITTEET	28
	Liite 1 Tutkimustulokset	28

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää ammatillisen koulutuksen kansainvälisyysosaamisen tarpeita paikallisten, oppilaitoksemme kanssa yhteistyötä tekevien kuopiolaisten yritysten näkökulmasta. Tutkimuksen pohjalta on tarkoitus kehittää edelleen oppilaitoksemme Savon ammatti- ja aikuisopiston kansainvälisyystoimintaa, jotta pystymme tuottamaan tarpeiden mukaista koulutusta ja työvoimaa. Kansainvälisyystoiminnan kehittämiseksi ja opiskelija vaihtoihin liittyvien toimintojen helpottamiseksi Savon ammatti- ja aikuisopistolle luotiin kansainvälisyysopas.

Käytännössä oppilaitoksesamme kansainvälisten toimintojen kanssa työskentelevien määrä on pieni, vaikka kansainvälisyyteen liittyvät asiat koskettavat monia muitakin henkilökunnan jäseniä. Kansainvälisenosaamisen alueellisten tarpeiden kartoitukselle oli oppilaitoksemme puolesta selkeä tilaus. Tutkimuksessa saadun tiedon avulla kansainvälisyysasioista kiinnostuneet opiskelijat sekä jo työelämässä olevat henkilöt, voivat hyödyntää tietoa mm. henkilökohtaisen opintosuunnitelman, sekä tarvittuun osaamiseen kartuttamisen muodossa.

Globalisaation myötä kansainvälisyystoiminta on kasvava trendi, joten aihe on täten ajankohtainen. Toisaalta suomalaisyritysten kansainvälisyydessä on tehdystä työstä huolimatta edelleen kehitettävää. Yritysten kontaktit rajoittuvat usein voimakkaasti kotimaahan, eivätkä kansainväliset verkostot ole kehittyneitä. (Kaupalehti 2013.) Siksi meillä on ammatillisena oppilaitoksena ai-

tiopaikka tukea alueen yrityksiä omalta osaltamme globaalin maailman kansainvälisissä haasteissa.

Opinnäytetyön tavoitteena on myös vahvistaa omaa osaamistani kansainvälisyys asioiden suhteen, koska vastuualueeseeni kuuluu Logistiikka-alan kansainvälisyysvastaavan tehtävät. Haluan lisätä tietämystäni kansainvälisyyden globaaleista trendeistä sekä työelämän kansainvälisenosaamisen tarpeista. Tutkimustietoa paikallisten yritysten kansainvälisenosaamisen tarpeista pystyn käyttämään hyväksi mm. esitellessäni kansainvälisyystoimintaa opiskelijoille.

Minulla on aikomus julkaista tutkimuksen tuloksia paikallisessa mediassa, esim. Savon Sanomissa. Tätä kautta on tarkoitus saavuttaa yrityksissä lisää mielenkiintoa yhteistyöhön kansainvälisyystoiminnassa. Myös työpaikkani tukee ideaani medianäkyvyydestä. Näin kommentoi kansainvälisyyskoordinaattori Räsänen (2014) sähköpostilla: ”Juttu Savon Sanomissa absolutely fabulous idea; voisi ottaa yhteyttä myös johonkin logistiikka-alan ammattilehteen? Sitä paitsi meidän talolta puuttuu vielä yhteinen ohjeistus netistä. Jos Esan opasta ei käytetä yhteisenä, ehdottomasti teliku (Tekniikka ja Liikenne) käyttää. Kiitän jo etukäteen.”

2 SAVON AMMATTI- JA AIKUISOPISTO

Työn tilaajana toimii työnantajani Savon ammatti- ja aikuisopisto, joka on yksi Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä. Tarjontaan kuuluu perus-, ammatti- ja erikoisammatti-

tutkintoja sekä runsaasti erilaisia ammatillisia lisäkoulutuksia. Opiskelijamäärä on n. 6000. Henkilökuntaa on n.1100 joista opettajia on n.800.

Savon ammatti- ja aikuisopistossa kansainvälisyys on osa opetusta. Perinteisimmillään se näkyy vieraiden kielten opetuksena, kulttuurikasvatuksena, vieraskielisen materiaalin hyödyntämisenä opetuksessa, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutena, verkostoitumisena, jne. Maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen monipuolinen toteuttaminen ja jatkuva kehittäminen ovat tärkeä osa monikulttuurisen ja -kielisen yhteiskunnan ja työelämän kehittymistä.

Oppilaitoksella on laaja kansainvälisten kumppanien verkosto. Verkostojen kautta oppilaiden on mahdollista löytää esim. työ-
sääoppimispaikka ulkomailta. Verkostojen kautta myös yritysten on mahdollista löytää ulkomaalaisia harjoittelijoita, tai luoda yritystoiminnan kontakteja. Pääsääntöisesti tiedustelut halutuista harjoitteluista tulevat ulkomailta. Jos hakija täyttää vaadittavat kriteerit harjoittelun suhteen, hänelle etsitään juuri hänen opinto-
suunnitelmaan sopiva harjoittelupaikka. Tällä pyritään harjoittelun keskeytysten minimointiin.

Kansainvälisen toiminnan kokonaistavoitteena on tukea opiskelijoiden kulttuuri-identiteetin rakentumista ja kansainvälisyysvalmiuksien kehittymistä sekä edistää suvaitsevaisuutta ja kulttuuri-
en välistä ymmärrystä. Savon ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa kaikille opiskelijoille mahdollisuuksia kansainvälisiin kokemuksiin.

Savon ammatti- ja aikuisopiston vuosille 2013 – 2016 asettamat kansainvälisyystoiminnan painopisteet ovat kotikansainvälisyys, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus sekä kansainvälisen opintopolun kehittäminen opiskelijoille.

Vuonna 2011 Savon koulutuskuntayhtymälle myönnettiin laatusertifikaatti tunnustukseksi laadukkaasta kansainvälisyystoiminnasta. (Savon ammatti- ja aikuisopisto 2014.)

3 TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN VIITEKEHYS

3.1 Aikaisemmat kansainvälisyys tutkimukset

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää ammatillisen koulutuksen kansainvälisyysosaamisen tarpeita paikallisten, oppilaitoksemme kanssa yhteistyötä tekevien kuopiolaisten yritysten näkökulmasta.

Aikaisempia tutkimuksia kansainvälisyystoiminnasta ei valitettavasti ollut kovin monta olemassa. Löysin kaksi tutkimusta aiheesta, joista toinen on Ajatushautomo Demos Helsingin (2013) tekemä kansainvälisyystutkimus, jossa analysoitiin kansainvälisyyteen liittyviä asioita, mm. kansainvälisyyttä työelämässä ja mitä muutoksia kansainvälisen osaamisen tarpeen suhteen on tapahtunut lähiaikoina. Lisäksi tutkimuksessa pureuduttiin tällä hetkellä vaikuttaviin megatrendeihin.

Osa Demos Helsingin tutkimuksen tuloksista yllätti minut. Hypoteesina olisi voinut olettaa kansainvälisen kokemuksen vaikutuksen rekrytoinnissa olevan suurempi. Tutkimus oli hyvin perusteellisesti ja ilmeisen puolueettomasti tehty. Suosittelen tutkimuksen lukemista jokaiselle aiheesta kiinnostuneelle.

Hämeen kauppakamarin tekemästä kansainvälisyystutkimuksesta (Kehittämiskeskus Häme 2010) löysin yhteenvedon, mihin on linkki lähdeluettelossa. Yhteenvedo oli hyvin ylimalkainen eikä sen perusteella voi tehdä kovin syvällisiä johtopäätöksiä mihinkään suuntaan. Kyselyn perusteella yritysten kansainvälistymistä edistäisi parhaiten tuki vientistrategian laatimiseksi, tuotteen tai palvelun kehittäminen, kansainvälistymiskoulutus, tiedon ja kokemuksen vaihto sekä tuki kontaktien löytämiseksi.

Koska vastaavaa tutkimusta ei ollut tehty aikaisemmin, ei vertailtavaa tutkimusta ollut käytössä.

3.2 Keskeiset käsitteet

Opinnäytetyöni keskeisiä käsitteitä ovat kansainvälisyys, kansainvälisyystoiminta yrityksessä, kotikansainvälisyys, opiskelijoiden liikkuvuus sekä kansainvälinen opintopolku.

Kansainvälisyydellä tarkoitetaan yhteistyötä tai kykyä tehdä yhteistyötä ulkomaalaisen kumppanin kanssa. Toiminta edellyttää mm. kielitaitoa, kulttuurituntemusta sekä suvaitsevuuutta.

(www.cimo.fi)

Kansainvälisyystoimintaa yrityksessä ovat esim.: palveluiden myynti ulkomaille, erikoisosaamisen myynti ulkomaille, erikoisosaamisen ostaminen ulkomailta, jälkimarkkinointi, huolto- ja varaosatoiminta, myynti sekä asiakaspalvelu.

Kansainvälisyystoiminnassa verrattuna kotimaan toimintaan on useita eroja, mm: toimintatapa erot, kulttuurilliset erot ja arvot, standardit, lait ja asetukset, tuotteen ominaisuuksien soveltuvuus kohdemaahan, tuotteen käyttö ja turvaohjeet, kohdemaan kysynnän ja tarjonnan tilanne. (Yrittäjät 2014)

Kotikansainvälisyyttä on kaikki sellainen toiminta, joka edistää kulttuurierojen ymmärtämistä ja monikulttuurisuutta, ja johon kaikki opiskelijat voivat osallistua (Wikipedia a). Käytännössä kotikansainvälisyys on esim. ulkomailta tulleen opiskelijan tutorointia tai muuten kansainvälisyys toimintaan osallistumista. Internetin välityksellä tapahtuva yhteyden pitäminen ulkomaille on myös kotikansainvälisyyttä. (Savon ammatti- ja aikuisopisto 2014.)

Opiskelijoiden liikkuvuudella tarkoitetaan opintoihin sisältyvää opiskelu- tai työssäoppimisjaksoa ulkomailla. Oppilaitoksemme tavoitteena on pyrkiä tarjoamaan kaikille opiskelijoille mahdollisuus ulkomailla suoritettavaan opiskelu- tai työssäoppimisjaksoon. (Savon ammatti- ja aikuisopisto 2014.)

Kansainvälisen opintopolun takaamiseksi oppilaitoksessamme kehitetään erilaisia kansainvälisentoiminnan muotoja, joista opiskelija voi rakentaa oman kansainvälisyyspolkunsa. Näitä ovat mm. kansainvälisten perusvalmiuksien kehittäminen, eri kulttuureihin tutustuminen, vieraskielisen materiaalin hyödyntäminen oppimisessa, vieraiden kielten oppiminen ja niiden opiskelun kytkeminen ammattiaineiden oppimiseen, työssäoppimis- ja opintojaksot ulkomailla, ammattiosaamisen näyttöjen antaminen ulkomailla, vieraskieliset opintojaksot, kansainvälisyystutorina toimiminen sekä verkko-opetuksen ja sosiaalisen median tehokas hyödyntäminen kansainvälisen toiminnan toteutuksessa ja opiskelijoiden ohjauksessa.

Opiskelija voi hankkia kansainvälistä kokemusta myös kotimaassaan esimerkiksi osallistumalla kansainvälisiin projekteihin ja oppia vieraista kulttuureista maahanmuuttajilta, toiminta-alueella asuvilta uussuomalaisilta sekä ulkomaisilta vierailta. Oppilaitos tukee opiskelijan kansainvälisen opintopolun toteuttamista. (Savon ammatti- ja aikuisopisto 2014.)

4 TUTKIMUSASETELMA

4.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmäksi valitsin kvalitatiivisen tutkimusmetodin, vaikka tieto kerättiin kvantitatiiviseen survey-tutkimuksen perin-

teeseen kuuluvalla kyselykaavakkeella. Perinteisesti kvalitatiivista ja kvantitatiivista menetelmiä on pidetty toistensa vastakohtina, mutta kuten Tuomivaara (2005) toteaa, niiden välille ei ole syytä vetää jyrkkää rajaa, vaan molempia voi yhdistää tutkimuksen tekijän maailmankuvan näin salliessa.

Laadullisen tutkimuksen elementtejä ovat tutkittavan ilmiön ymmärtäminen ja hypoteesittomuus eli tutkimuksen teko ilman ennakkokäsityksiä ja väistämättömien ennakkokäsitysten avaaminen työssä. Laadullisen tutkimuksen suhde teoriaan on kah-tiajakoinen. Toisaalta teoria on keino, joka auttaa tutkimuksen tekemisessä ja toisaalta teoria on päämäärä, sillä tutkimuksella pyritään kehittämään teoriaa edelleen. Teoria laadullisen tutkimuksen päämääränä korostuu silloin, kun tehdään induktiivista päätelyä aineiston pohjalta edeten yksittäisistä havainnoista yleisiin. Otanta laadullisessa tutkimuksessa on yleensä harkinnanvarainen, kuten tekemässäni tutkimuksessa. (Wikipedia b 2013.)

Tutkimus pyrittiin tekemään mahdollisimman hypoteesittomana laadullisen tutkimuksen periaatteiden mukaisesti, vaikka kansainvälisyyttä koskevia hypoteeseja oli runsaasti tarjolla. Halusin saada vastauksen kansainvälisyyttä koskeviin tärkeisiin kysymyksiin. Muutamia ennakko-oletuksia minulla oli tutkimuksen aloitusvaiheessa. Oletin, että kansainvälisestä kokemuksesta olisi hyötyä rekrytointitilanteessa ja, että yritykset olisivat kiinnostuneita kansainvälisyystoimintaa edistävästä yhteistyöstä.

Otanta pyrittiin saamaan mahdollisimman suureksi tulosten oikeellisuuden varmistamiseksi. Vaikka tulos ei olekaan mikään ab-

soluuttinen totuus, on se vähintäänkin asiasta tietoa lisäävä. (Wikipedia b 2013.)

Kyselytutkimus toteutettiin organisaatiossamme yleisesti käytetyllä INREO tutkimusohjelmalla (www.oph.fi/asiakkaat/tyke/CRM_Savo.ppt.)

4.2 Tutkimuskysymysten asettelu

Tutkimuksen onnistuminen vaatii oikeanlaista kysymysten asettelua, jotta saadaan luotettavia vastauksia olematta johdattelevia. Tärkeitä kysymyksiä olivat, että kerrotaanko tutkimuksen tarkoitus etukäteen vai ei? Miten tämä vaikuttaa tuloksiin?

Kysymysten muotoilussa ja lukumäärässä oli pohdittava mitä haluttiin saada selville sekä mitä vastauksia odotettiin tulevan. Kysymykset oli muotoiltava niin, ettei niitä voi ymmärtää väärin, koska se on todennäköistä, jos siihen on olemassa mahdollisuus. On myös kuviteltava itsensä vastaajan rooliin, jotta kysymysten muotoilu ei ohjaa vastaajaa. Tämän jälkeen oli pohdittava riittäisikö vastauksista saatu informaatio tutkimuksen tarpeisiin.

Tutkimuksessa osassa kysymyksiä selvitettiin mielipiteen voimakkuutta asteikolla 1-4. Asteikko 1-3 ja 1-5 jätettiin tietoisesti pois johtuen ihmisen luontaisesta taipumuksesta vastata neutraaleimpaan vaihtoehtoon, päätöksen ollessa epävarma. Asteikolla 1-4 saadaan paremmin suuntaa antava tulos tutkimukseen.

Avoimia kysymyksiä käytettiin kysymyksiin, joihin ei voinut vastata mielipiteen voimakkuutta mittaavilla kysymyksillä. Mielipiteen voimakkuutta mittaavat kysymykset olivat ns. pakollisia kysymyksiä kyselyssä eteenpäin pääsemisessä ja avoimet kysymykset olivat vapaaehtoisia.

Kvalitatiivisen tutkimuksen perinteisellä menetelmällä teema-haastattelulla olisi saatu kerättyä enemmän tietoa, mutta se olisi vaatinut huomattavasti enemmän ajallista resurssia, jota valitettavasti ei ollut käytettävissä. Haastattelussa lisäksi henkilökemialla on suuri merkitys haastattelun sujuvuuteen ja tulosten aikaansaantiin.

Tutkimuksen kysymysten määrä ei saa nousta liian korkeaksi, koska muuten vastaaja voi turhautua, eikä välttämättä jaksa keskittyä vastaamiseen. Kysymysten määrän ollessa rajallinen, oli kysymysten laadinta tehtävä huolellisesti. (Virtuaali ammattikorkeakoulu a.)

Avoimia kysymyksiä oli karkeasti yksi kysymys per kolmea tai neljää monivalinta kysymystä kohti. Monivalinta kysymysten määrä pyrittiin pitämään mahdollisimman pienenä turhautumisen estämiseksi. Avoimet kysymykset katkaisevat vastaamisessa "ruksimisen" ja vastaaja joutuu syvällisemmin miettimään vastausta kysymykseen.

4.3 Tutkimuskysymysten tiedolliset tavoitteet

Kansainvälisyys kysymyksillä selvitettiin, onko yrityksellä kansainvälistä toimintaa nyt tai onko kansainväliselle toiminnalle mahdollisesti tarvetta tulevaisuudessa ja olisiko kansainvälisyystoiminnan kehittämisellä merkitystä yrityksen kilpailukyvyn säilyttämiseen.

Saadun tiedon perusteella pystyttiin arvioimaan kuinka paljon kansainvälistä toimintaa on ja kuinka paljon sille on tarvetta tulevaisuudessa. Tietoa käytetään hyväksi tulevaisuuden kouluttamisessa sekä koulutustarjonnassa.

Henkilökunnan osaamiseen liittyvissä kysymyksissä henkilökunnalla tarkoitettiin työntekijöitä ja ammattihenkilöitä (ei toimihenkilöitä). Kysymyksillä selvitettiin työntekijöiden ja ammattihenkilöiden ammatillista osaamista. Kysymyksen tarpeellisuus on ehkä kyseenalainen, mutta tällä kysymyksellä haluttiin tarkistaa korreloiko ammatillinen osaaminen muiden aiheeseen liittyvien kysymysten kanssa. Korrelaatio ei kuitenkaan välttämättä todista syy – seuraus suhdetta. (Virtuaali ammattikorkeakoulu b.)

Onko kansainvälisen osaamisen puute toiminnan laajenemisen esteenä, kysymyksellä selvitettiin onko yrityksessä puutetta kansainvälisen osaamisesta. Tiedon perusteella pystytään pohtimaan

halutaanko järjestää aiheeseen liittyvää koulutusta tai lisätäänkö sitä tutkintoja suorittavien opintoihin.

Kielitaitoon liittyvillä kysymyksillä selvitettiin yrityksen toimintaan liittyvä kielitaito vaatimustaso, sekä minkä kielten osaajille on tarvetta. Suomenkielen vaatimustaso oli myös selvitettävä, koska ei auta jos henkilö osaa jotakin vierasta kieltä, muttei suomea ja yrityksen toiminnassa edellytetään myös Suomenkielen taitoa.

Henkilökunnan ammatillinen osaamisen kysymyksillä kartoitettiin millaista muuta osaamista kansainvälisissä tehtävissä olevilla henkilöillä tulisi olla. Tiedon perusteella voimme sopeuttaa koulutuksiamme tarpeitten mukaisiksi sekä pohtimaan olisiko Savon Ammatti- ja Aikuisopistolla osaamista antaa tarpeen mukaista koulutusta kansainvälisissä tehtävissä oleville henkilöille.

Työnhakijoiden vaatimuksia selvitettiin kysymyksillä ammatilliselta koulutusasteelta valmistuneiden työnhakijoiden, jolla on aikaisempaa kansainvälistä kokemusta (esim. työssäoppiminen suoritettu ulkomailla) nykyinen osaamistaso työtehtävien vaatimustasoon nähden. Lisäksi selvitettiin onko kansainvälisestä kokemuksesta hyötyä haettaessa tehtävään, jossa kansainvälistä kokemusta ei edellytä eikä se kuulu tehtävänkuvaan. Tiedon perusteella pystytään antamaan opiskelijoille tutkittua tietoa ulkomaan jakson vaikutuksesta työllistymiseen.

Savon Ammatti- ja Aikuisopiston toiminnasta selvitettiin tarjotaako Savon Ammatti- ja Aikuisopisto yritysten mielestä tarpeiden mukaista koulutusta sekä millaisille koulutuksille yrityksissä olisi tarvetta. Lopuksi kartoitettiin yritysten kiinnostus yhteistyöhön kansainvälisten osaajien kouluttamisen osalta.

5 AINEISTON ANALYSOINTI JA TULKINTA

5.1 Tutkimustulosten analysointi

Ammatillisen koulutuksen kansainvälisenosaamisen tarpeiden kartoitus tehtiin Kuopion alueen yrityksissä. Kyselyyn vastaajat rajattiin yrityksiin ja niiden edustajiin, joiden kanssa organisaatiomme on tehnyt yhteistyötä kansainvälisyysasioissa. Saadut vastaukset ja tulokset kuvastavat siten vain näiden kyseisten yritysten tilaa.

Kymmenen yrityksen otanta oli määrällisesti pieni, koska kyselytutkimukseen osallistuvien yritysten ja tutkimukseen vastaavien henkilöiden määrä oli rajattu olemassa oleviin kontakteihin. Aktiivisesti kansainvälisyysyhteistyötä tekevien yritysten ja vastuuhenkilöiden määrä on vielä toistaiseksi aika vähäinen. Vastaajat olivat kuitenkin alueen merkittävimmät toimijat sekä henkilöitä, joilla on kokemusta kansainvälisyyteen ja ammatilliseen koulutukseen liittyvistä asioista, joten tulokset ovat mielestäni luotettavia.

Vastausprosentti oli 80%. Korkean vastausprosentin selittää se, että kysely lähetettiin loppujen lopuksi pienelle ryhmälle. Osa alkuperäisistä vastaajista oli poistunut organisaatiostaan tai oli muuten poissa töistä pitkäkestoisesti. Kysely pyydettiin toimittamaan näissä tapauksissa vastaavalle henkilölle, mutta huonoin menestyksin.

Tulosten analysoinnin suoritin Hiltusen graduryhmän aineiston analysoinnin ohjeiden perusteella keskiarvoa seuraamalla sekä verraten sitä keskihajontaan. Nämä ovat kvantitatiivisen tutkimuksen analysointimenetelmiä ja sopivat tekemäni kyselytutkimuksen numeraaliseen avaamiseen. Kvalitatiivisen tutkimuksen metodeja hyödynsin ottaessani huomioon sanallisen palautteen.

Tuloksien tulkinnassa noudatin seuraavia periaatteita. Vastausten keskiarvon ollessa alle 2,5 ei asiaan ole kiinnostusta, tai sitten asian suhteen on kehitettävää. Keskiarvon ollessa yli 2,5 asia kiinnostaa tai on paremmin hoidettu. Keskihajonta puolestaan kertoo keskimääräisen poikkeaman keskiarvosta, eli kuinka suurta hajontaa vastauksen suhteen on tullut.

Suuri osa vastauksista liikkui lukuarvojen 2 ja 3 välillä. Luulen, että yksi tekijä sille on, se että monet vastanneista alueen yrityksistä ovat paikallisesti toimivia PK-yrityksiä, jotka ovat vasta aloittamassa kansainvälisyys toiminnan pohtimista. Vastausten korkeahko hajonta kertoo, että yritysten tämänhetkisessä kansainvälisyystoiminnan tilanteessa sekä painoarvossa on suuria eroja.

5.2 Kansainvälinen toiminta ja kilpailukyky

Vastaajien yrityksistä osalla oli konsernina kansainvälistä toimintaa, mutta yksikkötasolla kansainvälistä toimintaa ei välttämättä ollut. Yrityksen kansainvälisissä toiminnoissa oli suuria eroja, mutta vastaukset jakautuivat täysin tasaisesti vastausvaihtoehtojen kesken. Keskihajonta oli suurta.

Kilpailukyvyn säilymisen ehtona ei nähty kansainvälisen toiminnan kehittämistä. Tässä on ristiriita muihin tutkimuksiin nähden, koska niissä tutkimuksissa on todettu, että kansainvälistymisellä voidaan saavuttaa kilpailuetua. Monet toimijat eivät välttämättä halua käyttää resursseja epävarmoille ja heille tuntemattomille markkinoille siirtymiseen. Vastauksista kävi ilmi, että toiminnan laajentaminen kansainvälisesti edellyttäisi useassa tapauksessa henkilökunnan kouluttamista. Toiminnan laajentamista kansainvälisesti ei nähty kiinnostavana.

Suurin osa vastaaja yrityksistä toimii kotimaan markkinoilla, siksi kansainvälisen toiminnan kehittäminen ei ole kilpailukyvyn säilyttämisen edellytys. Puolestaan ne vastaajat jotka toimivat kansainvälisillä markkinoilla, edellyttävät ehdottomasti kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

5.3 Henkilökunta ja työnhakijat

Tarjolla olevasta asianmukaisesta koulutuksesta ammattihenkilöille saimme parhaan tuloksen tässä kyselyssä. Vaikka tulos onkin hyvä, ei se tarkoita että voisimme jatkaa kehittämättä toimintaamme koulutusten tarjonnan suhteen.

Työnhakijoiden ammatillinen osaaminen työn aloitustasoon nähden oli vastausten perusteella suhteellisen hyvällä tasolla, ainakin keskiarvon perusteella. Vastauksista erottui selkeästi, että jollakin alalla osaaminen oli kovin vajavaista. Ammattihenkilöille tarjolla olevan koulutuksen tarjontaan olivat vastaajat suhteellisen tyytyväisiä.

Vaikka työnhakijoiden kansainvälistä kokemusta ei arvosteta rekrytointi tilanteessa, ovat sellaiset hakijat toivottuja mahdollisen kansainvälisyystoiminnan käynnistyessä. Lisäksi kansainvälistä kokemusta omaavilla hakijoilla voi olla muita yritystoimintaa auttavia ominaisuuksia, joita yritykset eivät välttämättä tunnista, eikä niitä tässä tutkimuksessa tutkittu. Asia tuli esille myös Demos Helsingin tutkimuksessa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vastauksia tarkastellessa tulee muistaa, että kyselyyn vastasi kahdeksan alueen yritystä, joten vastausten perusteella ei voi tehdä yleistyksiä.

Vastauksissa oli paradoksi. Ensin vastattiin, että kansainvälistä kokemusta omaavan henkilökunnan puute ei ole kansainvälisen toiminnan laajenemisen esteenä. Sitten vastattiin, että kansainvälisen toiminnan laajentaminen edellyttäisi henkilökunnan kouluttamista. Toki on mahdollista, että yrityksellä on kansainvälistä kokemusta omaavaa henkilökuntaa, joka kuitenkin tarvitsee muuta koulutusta. Jälkimmäisen kysymyksen asettelussa tuli virhe, olisi pitänyt kysyä nimenomaan kansainvälisyys koulutuksen tarvetta, eikä koulutuksen tarvetta yleisesti.

Osalla kysymyksistä ei saavutettu merkittävää tietoa, mutta joukossa oli myös kysymyksiä, joilla saavutettiin haluttu tieto. Mielestäni yksi merkittävimmistä saavutetusta tiedosta oli kansainvälisyyskokemuksen merkitys työllistymiseen. Oletin merkityksen olevan huomattavasti korkeampi kuin mitä tulokset kertoivat. Tulokset olivat samansuuntaiset Demos Helsingin kansainvälisyys tutkimuksen kanssa. Ihmettelin heidän tutkimustuloksissaan juuri kyseistä asiaa ja sama tulos toistui myös omassa tutkimuksessani. Tutkimuksen validiteetti toteutui varsinkin tämän kysymyksen kohdalla ollen korrelatiivisesti validiteetti. Muutenkin tutkimuksen tulokset korreloivat Demos Helsingin tutkimuksen kanssa.

Yhteistyön kiinnostavuus oli tulosten perusteella hyvin vähäistä. Tämä tulos yllätti. Oletin, että yritykset olisivat kiinnostuneempia pääsääntöisesti ilmaisesta koulutuksesta (rahoitusta saatavilla useasti mm. hankkeiden kautta). Yhteistyö nähdään varmaankin useasti työllistävänä tekijänä, saavutettavaa hyötyä pidetään kuormitukseen nähden liian pienenä.

Sanallisissa tuloksissa tiettyjen kielten taitajien puutteesta tuli selkeästi esiin Venäjänkielen taidon tarve. Tätä tietoa voimme käyttää hyväksi markkinoidessamme Venäjän kielen koulutuksia. Tieto Venäjän kielen osaamisen tarpeesta on ollut yleisesti olemassa, mutta nyt se on vahvistettu myös tällä tutkimuksella. Asiaan vaikuttaa varmasti Kuopion alueen yritysten hyvät kontaktit Venäjän suuntaan, sekä alueella vierailevat suuret Venäläisten massat (Tahkon alue).

Kansainvälinen harjoittelu koettiin sanallisten vastausten perusteella tärkeäksi ja hyödylliseksi. Tulos oli helposti ennakoitavissa ja osui oikeaan ainakin tässä tutkimuksessa.

Tuloksien reliabiliteetin toteaminen vaatisi tutkimuksen tekemistä uudestaan ja tulosten ollessa samanlaiset voitaisiin todeta tutkimuksen olleen luotettava. Väitän, että tutkimus oli validi sekä reliabiliteettinen. Perustan väitteeni yksinkertaisiin kysymyksiin, sekä siihen että tunnen henkilökohtaisesti monet vastaajista ja tiedän heidän vastaavan totuuden mukaisesti, olematta johdateltavissa mitenkään. (Hiltunen 2009.)

Tulosten käyttökelpoisuutta suurin rajoittava tekijä oli rajallinen vastaajien määrä, suuremmalla otannalla olisi saavutettu luotettavampi tulos. Ongelma oli kuitenkin se, että henkilöitä joilla oli tietoa yrityksen kansainvälisestä toiminnasta sekä yhteistyöstä Savon Ammatti- ja Aikuispoiston kanssa ei ole montaa olemassa. Oppilaitoksemme kansainvälisyys toiminta on monelta osin vasta alkamassa ja verkostoja ollaan vasta luomassa.

Toinen rajoittava tekijä resurssien suhteen oli aika. Jos kysely olisi lähetetty yrityksiin, joiden kanssa ei ole aikaisempaa yhteistyötä, olisi pitänyt selvittää mm. kenelle henkilölle tutkimuskysymykset tulisi toimittaa. Jos tutkimukseen olisi otettu enemmän Kuopion alueen yrityksiä, olisi tutkimus paisunut merkittävästi suuremmaksi ja käytettävissä oleva aika olisi loppunut kesken.

7 POHDINTA

7.1 Oma oppiminen tutkimusprosessissa

Tutkimusta suunniteltaessa yksi suurimmista ongelmista oli se, että moni asia tuntui itsestään selvältä. Oli ongelmallista päästä alkuun aiheesta kirjoittamisessa, koska tuntui että ”kaikkihan nämä asiat jo tietävät”. Tutkimuskysymyksiä suunniteltaessa ongelmana oli laatia sellaiset kysymykset, joilla saataisiin haluttu tieto selville. Tutkimusmenetelmä osiossa kirjoitusprosessissa analysoidessani kysymyksiä, niiden rakennetta ja mitä niillä haluttiin saavuttaa, minulle avautui syvällisemmin kysymysten merkitys.

Onnekseni en ollut vielä lähettänyt tutkimuskysymyksiä ja teinkin kysymyksiin muutoksia. Kirjoitusprosessista oli suuri apu kysymysten läpi käymisessä, ainakin minun kohdallani. En tiedä onko täydellistä tutkimusta olemassakaan ja ilmeisesti tutkimuskysymysten laadinnan onnistuminen selviää kokeilemalla (tutkimuskysymyksiä voi testata ennen lähetystä koeryhmällä). Vasta-

uksista paljastuu onko esim. kysymykset ymmärretty oikein ja saavutettiin tutkimuksella haluttu tieto vai ei.

Kysymykset käytiin läpi kansainvälisyyskoordinaattorin sekä organisaatiossamme tutkimuksiin erikoistuneen henkilön kanssa, lisäksi arvioitsin kysymykset JAMK:N opinnäytetyön ohjaajilla sekä Itä-Suomen yliopiston tohtorilla. Tehdyt virheet olivat näin korjattavissa ja v2.0:lla saatiin selville luotettavampaa tietoa.

Kyselytutkimuksen aikaikkunan viimeisenä päivänä paljastui, että kukaan ei ollut vastannut kyselyyn. Tiedon saatua otin yhteyttä erääseen vastaajaan, jonka tiesin vastaavan kyselyyn. Hän ilmoitti ohjelman ”jumittaneen” vastauksen lähetyks vaiheessa. Syynä saattoi olla INREO ohjelman aikakatkaistu raja, joka estää vastaamisen jos siihen menee aikaa liian kauan. Se, että monelleko vastaajalle pääsi näin käymään, jäi arvoitukseksi. Aikaraja ei ollut tiedossani, siksi maininta siitä jäi ilmoittamatta vastaajille.

Tästä johtuen kysely piti lähettää uudelleen. Saatekirjeeseen kirjoitin syvimmit pahoitteuni sattuneesta ja pyysin nöyrimmin vastaajia vastaamaan uudelleen. Otin saatekirjeessä kantaa heidän näkökulmaansa kertomalla, että tiedän kuinka turhauttavaa on vastata samaan kyselyyn monta kertaa.

Virheestä opin myös sen, että kysely pitää ehdottomasti testata ensin itse läpi asti ainakin kerran sen toimivuuden tarkistamiseksi, sekä mahdollisten aikarajajoitteiden paljastumiseksi. Koska kyseessä oli ensimmäinen kertani kyselytutkimuksen suorittamisessa, en osannut ottaa ohjelman puutetta huomioon.

7.2 Tulosten hyödyntäminen ja kehitystyö tulevaisuudessa

Tuloksia voidaan hyödyntää yhteistyöverkostoja rakentaessa. Tuloksista saadaan osviittaa, millaisia tarpeita yhteistyöyrityksillä tällä hetkellä on ja minkä asioiden suhteen toiminnassamme tai koulutustarjonnassamme oppilaitoksellamme on kehitettävää. Tehtyä tutkimusta voidaan pitää pilotti tutkimuksena, jolla testattiin kysymysten toimivuus pienellä tutkimusryhmällä. Testatulla kysymys ”patterilla” voidaan tutkimus toistaa isommalle tutkimusryhmälle, jolloin saavutettaisiin paremmin selville Kuopion alueella oleva todellinen kansainvälisen osaamisen tarve ja tilanne.

Yritysten kansainvälisen osaamisen tarve voi muuttua hyvin nopeasti, riippuen siitä sattuuko heille tulemaan joku merkittävä ulkomaalainen asiakas tai tilaus. Kansainvälisen osaamisen tarve voi nousta hetkessä nolasta toiseen äärilaitaan. Onko tarpeen täyttävää osaavaa työvoimaa silloin tarjolla, selviää hyvin nopeasti.

Oppilaitoksemme kansainvälisyystoiminta on kirjattu yhdeksi tärkeimmistä kehitysalueiksi. Käytössä olevien resurssien määrää toiminnan suhteen on lisätty. Kansainvälisyystoiminta on ollut kasvava trendi oppilaitoksessamme niin kotikansainvälisyyden kuin lähtevien ja saapuvien harjoittelun määrien suhteen. Tulevaisuus näyttää kansainvälisyys toiminnan kannalta hyvältä.

Tutkimusta voidaan käyttää hyväksi mahdollisia jatkotutkimuksia suunniteltaessa. Tämän tutkimuksen parissa tehdyt virheet voidaan välttää.

Tulevaisuudessa on mahdollista tehdä tutkimus laajemmalla otannalla, jossa voisi kartoittaa tarkemmin mahdollisia koulutus-tarpeita kansainvälisyys toimintaan liittyen. Tutkimusta tehdessä sivutuotteena voisi suorittaa markkinointia sekä solmia mahdollisia yhteistyösopimuksia. Yhteistyösopimusten aikaansaamisesta yritysten kanssa palkitaan juuri äskettäin lanseeratun konseptin mukaisesti. Palkkiojärjestelmällä pyritään motivoimaan henkilöstöä markkinoimaan koulutuspalvelujamme.

8 KANSAINVÄLISYYSSOPPAAN LAATIMINEN SAVON AMMATTI- JA AIKUISOPISTOLLE

Kansainvälisyys oppaalle oli organisaatiossamme olemassa tarve, koska opasta ei ollut olemassa. Oppaaseen liitettiin tutkimustietoa kansainvälisyystoiminnasta sekä mm. alueella tarvittavista kielen osaajista.

Jokaisella koulutuslalla on oma kansainvälisyysvastaava joka tuntee ja tietää toiminta-alueen alansa toimijat sekä kontaktihenkilöt. Mahdolliset sijaisuudet aiheuttavat ongelmia, koska kansainvälisyys vastaavan vastuualueeseen liittyvät asiat ovat monel-

le vieraita. Oppaasta on apua kansainvälisyys asioista kiinnostuneelle, mahdollisesta ulkomaan jaksosta kiinnostuneelle, ulkomaan jaksolle lähtevälle opiskelijalle, koulutusalan kansainvälisyys vastaavalle sekä käytännön työn helpottamiseksi.

Pohdin oppaan rakennetta ennen sen laatimista, vaihtoehdot oppaan rakenteelle olivat oppilasta palveleva, opettajaa palveleva tai organisaatiota palveleva. Mielestäni oppaan tuli ensisijaisesti palvella opiskelijaa, koska jos opiskelijoita ei ole lähdössä ulkomaan jaksoille tai saapumassa ulkomaan jaksoille ei ole tarvetta tukijärjestelmillekään. Pyrin tekemään oppaasta sellaisen, että se olisi mahdollisimman helppo lukuinen sekä opiskelijaa motivoiva, vastuu asioita unohtamatta.

Ennen kansainvälisyys oppaan kirjoittamista tutkin millaisia kansainvälisyysoppaita muilla ammattioppilaitoksilla on käytössä. Kansainvälisyys oppaita ei tutkimusteni perusteella monella ammatillisella oppilaitoksella ole olemassa. Tutkimuksissani löysin Koulutuskeskus Salpauksen sekä Oulun seudun ammattiopiston laatimat kansainvälisyysoppaat.

Merkittävin puute jonka havaitsin molemmista oppaista, oli maininnan puuttuminen ECVET- järjestelmästä (ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalainen siirtojärjestelmä), sekä ammattiosaamisen näytöistä ja niiden suorittamisesta ulkomailla.

Muuten molemmissa oppaissa tärkeimmät asiat tulivat esille, ainostaan rakenteissa oli eroja. Oulun seudun ammattiopiston

kansainvälisyysoppaassa kevennyksenä oli käytetty oppilaiden kommentteja ripoteltuna sinne tänne.

Kumpikin opas oli suunnattu täysin opiskelijoille. Toki opettajakin saa oppaan avulla selville joitakin mitä vastuita hänellä on hoidettava, mutta jotakin jäi puuttumaan. Oppaastamme löytyy myös muistilista opettajalle, jotta uusikin työntekijä tietää paremmin mitä asioita on hoidettavana missäkin tilanteessa.

LÄHTEET

Ajatushautomo Demos Helsinki. 2013. Piilotettu osaaminen. Raportti.

http://www.aka.fi/Tiedostot/Tutkijanura/Tutkijanliikkuvuusseminaari%202013/R1_Piilotettu-osaaminen-raportti.pdf

Cimo. 2013. Piilotettu osaaminen. Raportti.

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/28224_Piilotettu_osaaminen_raportti_valmis_paivitetty092013.pdf Päivitetty 9.9. 2013.

Hiltunen, L. Graduaineiston analysointi. Jyväskylän yliopisto.

http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/aineiston_analysointi2.pdf

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Graduryhmä. Jyväskylän yliopisto.

http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf.

Kauppalehti. 2013. Suomalaisyriyten kansainvälisyys olematonta. STT:n uutinen.

<http://www.kauppalehti.fi/etusivu/suomalaisyriyten+kansainvalisyys+olematonta/201302360251>

Kehittämiskeskus Häme. 2010. KOKO edistää kansainvälistymistä. <http://www.kehittamiskeskus.fi/uutiskirjearkisto/news.kehittamiskeskus.fi/newsletter/view/koko-hyvinvointiverkosto-tiedottaa-153/549.html>

Räsänen J. 2014. Kansainvälisyyskoordinaattori. Savon Ammatti- ja Aikuisopisto. Sähköpostiviesti.

Savon ammatti- ja aikuisopisto. 2014. Kansainvälisyys Savon ammatti- ja aikuisopistossa.

<http://www.sakky.fi/fi/Kuntayhtyma/Kansainvalisyys/Sivut/koti.aspx>

Tuomivaara, T. 2005. Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus. Tieteellisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylän yliopisto. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Yrittäjät 2014. Kansainvälinen toimintaympäristö. Artikkelit. http://www.yrittajat.fi/fiFI/yritystoiminnanabc/kv/toimintaymparisto_suunnittelu_markkinatieto/

Virtuaali ammattikorkeakoulu a. Kyselyyn perustuvan tutkimuksen suorittaminen. Opiskelumateriaali. <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/193463890749/1193464131489/1194289345955/1194290010211.html>

Virtuaali ammattikorkeakoulu b. Korrelaatio. Opiskelumateriaali.
<http://www2.amk.fi/mater/tutkimusmenetelmat/kvantitat/kuvailu/korre.htm>

Wikipedia a. Kotikansainvälisyys.
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Kotikansainv%C3%A4lisyys>

Wikipedia b. 2013. Laadullinen tutkimus.
http://fi.wikipedia.org/wiki/Laadullinen_tutkimus

LIITTEET

Liite 1 Tutkimustulokset

Kyselyn yhteenveto - Keskiarvot ja keskihajonnat ryhmittäin

Kysymys	Keskiarvo	Keskihajonta
Hakijoilla on riittävä ammatillinen osaaminen työn aloitustasolle.	2,63	0,74
Muut mahdolliset kommentit sekä palaute tutkimukseen ja sen aihealueeseen liittyen ns. ”sana on vapaa”. Kiitos vastauksestanne!	0,00	0,00
Ammattihenkilöille on tarjolla asianmukaista koulutusta.	3,00	0,53
Yrityksellämme on kansainvälistä toimintaa.	2,50	1,20
Henkilökunnalla on riittävä ammatillinen osaaminen.	2,75	0,46
Yrityksemme kansainvälisen toiminnan laajentamisen esteenä on kansainvälistä osaamista omaavan henkilökunnan puute.	1,75	0,71
Millä osa-alueilla ammatillisessa osaamisessa on puutteita?	0,00	0,00
Yrityksemme on kansainvälisesti verkostoitunut.	2,38	0,92
Yrityksenne toiminnan laajentaminen kansainvälisesti edellyttäisi henkilökuntanne kouluttamista.	2,75	1,04
Hakijoilla on riittävä kielitaito.	2,63	0,74
Yrityksenne tarpeisiin sopivia kansainvälistä kokemusta omaavia työnhakijoita on Pohjois-Savon alueella riittävästi tarjolla.	2,50	0,76

Yrityksemme kilpailukyvyyn säilyttäminen edellyttää kansainvälisen toiminnan kehittämistä.	2,25	0,89
Henkilökunnalla on riittävä kielitaito.	2,63	0,52
Yrityksessämme on puutetta seuraavien kielten taitajista:	0,00	0,00
Yrityksemme aikoo laajentaa kansainvälistä toimintaansa tulevaisuudessa.	2,38	0,92
Millaisia toiveita tai ideoita yrityksellänne on oppilaitoksellemme kansainvälisyystoimintaan ja sen kehittämiseen liittyen, jotta voisimme tuottaa osaavampaa työvoimaa?	0,00	0,00
Hakijoilla on riittävä osaamistaso toimialanne kansainvälisistä asioista yrityksenne tarpeisiin.	2,38	0,92
Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.	0,00	0,00
Millaisia kansainväliseen ja ammatilliseen osaamiseen liittyviä koulutuksia/kursseja Savon Ammatti- ja Aikuisopistolla tulisi olla tarjolla?	0,00	0,00
Henkilökunnalta vaadittava Suomen kielen vaatimustaso (1 = alkeet, 2 = toimiva perustaso, 3 = korkea, 4 = äidinkielen taso)	3,50	0,76
Tuleeko työnhakija jolla on kansainvälistä kokemusta, yrityksessänne todennäköisemmin valituksi tehtävään, kuin hakija jolla ei ole vastaavaa taustaa? (ei kansainvälisyystehtävään, vaan yleisesti kaikkiin avoimiin työpaikkoihin)	2,75	0,89
Osaavaa henkilökuntaa, jota tarvitaan kansainvälisissä tehtävissä on riittävästi käytettävissä.	2,38	0,74
Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.	0,00	0,00
Oletteko kiinnostuneita yhteistyöstä, jossa koulutettaisiin osaajia (opiskelijoita tai työntekijöitänne) yrityksenne kansainvälisyystehtäviin? Mahdollisesti yhteistyössä teidän kansainvälisen kumppaninne kanssa.	1,88	0,83
Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.	0,00	0,00
Millaista muuta osaamista kielitaidon lisäksi kansainvälisissä tehtävissä työskentelevillä henkilöillä yrityksessänne tulisi olla?	0,00	0,00
Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.	0,00	0,00
Ryhmä yhteensä	2,08	1,24

Kyselyn yhteenveto - Vastausten jakauma prosentteina

Kaikki vastaukset

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Hakijoilla on riittävä ammatillinen osaaminen työn aloitustasolle.	12,5	12,5	75,0	0,0
Ammattihenkilöille on tarjolla asianmukaista koulutusta.	0,0	12,5	75,0	12,5
Yrityksellämme on kansainvälistä toimintaa.	25,0	25,0	25,0	25,0
Henkilökunnalla on riittävä ammatillinen osaaminen.	0,0	25,0	75,0	0,0
Yrityksemme kansainvälisen toiminnan laajentamisen esteenä on kansainvälistä osaamista omaavan henkilökunnan puute.	37,5	50,0	12,5	0,0
Yrityksemme on kansainvälisesti verkostoitunut.	12,5	50,0	25,0	12,5
Yrityksenne toiminnan laajentaminen kansainvälisesti edellyttäisi henkilökuntanne kouluttamista.	12,5	25,0	37,5	25,0
Hakijoilla on riittävä kielitaito.	12,5	12,5	75,0	0,0
Yrityksenne tarpeisiin sopivia kansainvälistä kokemusta omaavia työnhakijoita on Pohjois-Savon alueella riittävästi tarjolla.	12,5	25,0	62,5	0,0
Yrityksemme kilpailukyvyyn säilyttäminen edellyttää kansainvälisen toiminnan kehittämistä.	12,5	62,5	12,5	12,5
Henkilökunnalla on riittävä kielitaito.	0,0	37,5	62,5	0,0
Yrityksemme aikoo laajentaa kansainvälistä toimintaansa tulevaisuudessa.	12,5	50,0	25,0	12,5
Hakijoilla on riittävä osaamistaso toimialanne kansainvälisistä asioista yrityksenne tarpeisiin.	12,5	50,0	25,0	12,5
Henkilökunnalta vaadittava Suomen kielen vaatimustaso (1 = alkeet, 2 = toimiva perustaso, 3 = korkea, 4 = äidinkielen taso)	0,0	12,5	25,0	62,5
Tuleeko työnhakija jolla on kansainvälistä kokemusta, yrityksessänne todennäköisemmin valituksi tehtävään, kuin hakija jolla ei ole vastaavaa taustaa? (ei kansainvälisyystehtävään, vaan yleisesti kaikkiin avoimiin työpaikkoihin)	0,0	50,0	25,0	25,0

Osaavaa henkilökuntaa, jota tarvitaan kansainvälisissä tehtävissä on riittävästi käytettävissä.	12,5	37,5	50,0	0,0
Oletteko kiinnostuneita yhteistyöstä, jossa koulutettaisiin osaajia (opiskelijoita tai työntekijöitä)ne yrityksenne kansainvälisyystehtäviin? Mahdollisesti yhteistyössä teidän kansainvälisen kumppaninne kanssa.	37,5	37,5	25,0	0,0

Millaista muuta osaamista kielitaidon lisäksi kansainvälisissä tehtävissä työskentelevillä henkilöillä yrityksessänne tulisi olla?

Saksa
Asiakaspalvelu, kuljetustaitoja, ajoneuvotekniikka
Kulttuurin tuntemus.

Millä osa-alueilla ammatillisessa osaamisessa on puutteita?

Työkokemuksen kautta opituissa asioissa
Erikoisala, joka vaatii usean vuoden perehtymisen
Asiakaspalvelu, kielitaito

Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.

Miellä ei ole varsinaisesti kansainvälisiä tehtäviä. Kansainvälisyys katsotaan eduksi vain joissain tehtävissä.

Millaisia kansainväliseen ja ammatilliseen osaamiseen liittyviä koulutuksia/kursseja Savon Ammatti- ja Aikuisopistolla tulisi olla tarjolla?

ei tällä hetkellä tarvetta
Kansainvälisen kaupankäynnin kursseja

Yrityksessämme on puutetta seuraavien kielten taitajista:

Venäjä
Venäjä

Saksa, englanti
venäjä (Suomen toimipisteet)
jonkin verran yhdessä liiketoiminnassa englannin kielentaidon tarve on lisääntynyt ja osalla henkilökunnasta on siinä puutteita, osalla se on hyvin hallussa
Englannin kielen osaamista kehitetään.

Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.

Yrityksemme ei toimi kansainvälisillä markkinoilla, ehkä joskus tulevaisuudessa, kun sähkömarkkinat vapautuvat Eurooppatasolla

Millaisia toiveita tai ideoita yrityksellenne on oppilaitoksellemme kansainvälisyystoimintaan ja sen kehittämiseen liittyen, jotta voisimme tuottaa osavampaa työvoimaa?

Harjoittelija vaihto, jossa harjoittelijat ovat suomalaisten opiskelijoiden mukana muokkaa opiskelijoita käyttämään kielitaitoa tehokkaasti ja näin kielitaidon osalta valmistuvat paremmiksi työntekijöiksi
Lisää kansainvälistä harjoittelua
Tällä hetkellä ei toiveita tai tarpeita.

Vapaaehtoiset tarkennukset ja kommentit kysymyksiin liittyen.

Yrityksemme toimii globaalisti,
Toimimme tällä hetkellä puhtaasti Suomen markkinoilla. Oppilaitosten osalta meillä kuitenkin on ollut jonkin verran yhteistyötä kansainvälisiin opiskelijoihin, mutta tämä on ollut aika vähäistä.

Muut mahdolliset kommentit sekä palaute tutkimukseen ja sen aihealueeseen liittyen ns. ”sana on vapaa”. Kiitos vastauksestanne!

ei palautetta
Toimialamme on monopoliasemassa toimiva kunnallinen toimija. Kansainvälistyminen liittyy lähinnä tietotaidon vaihtoon.
Jes
Energiamarkkinat ovat vielä koti Suomessa
-
kiitos

Meillä ei tällä hetkellä ole kansainvälistymisen osalta erikoistarpeita. Stategisesti osaamisen vahvistaminen liittyy myihin alueisiin.

Onnea tutkimuksen tekoon.